

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVIII, broj 30

26. srpnja 2018.

cijena 200 Ft

Tomislavgrad – Izbor najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske

FOTO: NADA SUDAREVIĆ

15. stranica

Sikloš – Hrvatska večer

7. stranica

Prilog Hrvatskoga glasnika

I. – IV. stranica

Navijanje hrvatskoj reprezentaciji

11. stranica

Komentar

„Ovdje nitko nije normalan, nije normalan“

O, kako bi samo bilo lijepo da su Vatreni uspjeli osvojiti naslov svjetskog prvaka! No kako nogometaši tako i mi navijači ovo srebro doživljavamo zlata vrijednim.

Nakon veličanstvenog dočeka hrvatske nogometne reprezentacije u Zagrebu, diljem Hrvatske i svijeta, u dijaspori, hrvatski nogometaši i navijači uzvikivali su, pjevali zajedno „Ovdje nitko nije normalan, nije normalan“, a uzvikuju još i danas. Doista, slavije je bilo „nenormalno“, a opet toliko normalno, iskreno, dostojanstveno... a mogli bismo nabrajati još brojne epitete i pohvale. A što je bilo najljepše, da se pohvale mogu kazati ne samo za nogometaše nego i za navijače. Hrvate diljem svijeta nogomet je ujedinio u nacionalnom ponosu.

Nije se čuditi da je nakon sjajnog nastupa u skupnom dijelu natjecanja u skupini D nogometna razdraganost samo rasla. Sjajne igre u nastavku privukle se pred male i velike ekrane i one koji nisu stalni pratitelji nogometa. Vrhunac je bio ulazak u završnicu Svjetskog prvenstva, što će biti trajno upisano u knjigu svjetske nogometne povijesti.

Možemo jedino žaliti za naslovom svjetskoga nogometnog prvaka, ali to više nikoga ne zanima jer ostvaren je uspjeh kakav se ne događa samo tako svake četiri godine. To se događa rijetkima, možda samo jednom u karijeri, jednom u životu. S dvije medalje u dvadeset godina Hrvatska je postigla uspjeh kakav su do sada ostvarili samo najveći, ali nikada tako mala država. Mala zemlja, ali nogometna velesila koja je od svog osamostaljenja i prvog nastupa na Svjetskom prvenstvu u ovih dvadeset godina pokazala da je rasadnikom nogometnih znalaca koji igraju u velikim europskim klubovima. Do sada je samo osam reprezentacija osvajalo naslov prvaka, neke i više puta, pa i druga ili treća mjesta: Brazil (5), Njemačka i Italija (4), Argentina, Francuska, Urugvaj (2), Engleska i Španjolska (1). Hrvatska sa svojim srebrom (2018.) i broncom (1998.) zauzima 13. mjesto, ispred nje su samo Nizozemska, Čehoslovačka, Mađarska i Švedska, a iza primjerice Portugal koji ima samo jednu brončanu medalju (1966.) i četvrto mjesto 2006. godine.

Ovo odista nije normalno!

Stipan Balatinac

Glasnikov tjedan

Sve nas je zahvatila groznica prošle godine na vijest da će se drugi dio megapopularnoga filmskog mjuzikla „Mamma Mia“ snimati na otoku Visu. Nas koji se oduševljavamo ljepotama ovog otoka već više od dvadeset godina, u lipnju posebice je obradovala ta vijest. Zamislite kako su se njoj radovali Višani, filmski radnici u Hrvatskoj, a napose turistički djelatnici. Promidžba hrvatskih turističkih ljepota u holivudskom ruhu. Ovih su dana održane svečane pretpremijere i projekcije spomenutoga mjuzikla, tako i u pulskoj Areni na 65. Pulskom filmskom festivalu. Tamo se našao i dio glumačke ekipe filmskog mjuzikla „Mamma Mia: Here We Go Again!“ redatelja Ola Parkera, izražavajući pri tome oduševljenje iskustvom snimanja filma na Visu i ostalim hrvatskim otocima.

Producenti su se odlučili za snimanje nastavka filmske uspješnice u Hrvatskoj, jer je to bila jeftinija inačica, a Grci su na istu vijest pali u očaj. I tako su od rujna pa sve do sredine listopada 2017. godine Vis okupirale holivudske zvijezde.

Pokazuje se kako su filmični hrvatski krajevi. Hvar, Dubrovnik, Sinj, Žrnovica... tek su dio filmskih priča i okvira za njih. A Vis danas postaje hit-odrednica, svojom

izoliranošću i tajanstvenošću koju počinju otkrivati mnogi. A otkrile su ih i glumačke ikone koje su se oduševile Visom. Filmaši kažu kako su bili prezadovoljni suradnjom s hrvatskim filmskim djelatnicima, mjesnim vlastima i stanovništvom.

Zaplivali su do zelene i plave špilje, kružili oko prekrasnih uvala, plivali u Stinivu, ili se u nju spuštali strminom koja zadire u morsku dubinu, posjetili sve gradiće i sela, skupili kamen na srebrnoj... Arheološke iskopine i kamene sačuvane povijesti, jednako kao i nadgrobni spomenici ispričat će vam dio priče. Zaštićena luka otoka i grada Visa privukla je koloniste sa Sicilije, iz Sirakuze, koji su u četvrtom stoljeću prije

Krista osnovali naselje Issa, važnoga strateškog položaja koje tijekom stoljeća biva vojnim uporištem brojnim gospodarima. Polis, grad država osniva vlastite kolonije na obližnjim otocima i u prvom stoljeću prije Krista postaje dio Rimskoga Carstva. U petnaestom stoljeću dio Mletačke Republike, a njezinim padom dio Austrije, zatim

Francuske kako bi ga 1810. zauzeli i Englezi, gradeći moćne utvrde i pretvarajući Vis u otok utvrdu.

Napadali su ga Katalonci u službi napuljskoga kralja, Turci i Arapi, te stanovnici Visa na obali viške luke grade naselja Kut i Luku, prethodnice današnjega grada Visa. Nećete sve ovo saznati gledajući filmski mjuzikl „Mamma Mia: Here We Go Again!“, ali će i vas koji niste bili na Visu i niste se divili pogledu s komiškoga groblja u beskrajnu daljinu, natjerati da saznate više o otoku koji morate posjetiti.

Branka Pavić Blažetin

I tako su od rujna pa sve do sredine listopada 2017. godine Vis okupirale holivudske zvijezde.

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija; radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati.

Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.

Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatica i preko Fejsbukovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia

Hrvatski u Mađarskoj – seminar za razvijanje kompetencija za nastavu hrvatskoga kao nasljednog jezika

Od 18. do 22. lipnja, u organizaciji Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, održan je seminar za učitelje Hrvatske škole Miroslava Krležu u prostorijama Učiteljskog fakulteta i Odmarašta Crvenoga križa na Sljemen. Nositelj ovoga projekta ostvarenog uz potporu Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske bio je Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a projektni partner Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krležu iz Pečuha.

Na otvaranju seminara sudionike i uzvanike pozdravili su: Ivan Prskalo, dekan Učiteljskog fakulteta, Gabor Györfvári, ravnatelj Hrvatske škole Miroslava Krležu, Lada Kanjaet Šimić, voditeljica Odjela za obrazovanje, znanost i šport u Hrvatskoj matici iseljenika, Dina Rukavina i Marta Vargek, više stručne savjetnice u Uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Tomislav Ogrišak, predstavnik Agencije za odgoj i obrazovanje, Nataša Ritan, pomoćnica

Uvodno je predavanje održala prof. dr. sc. Dunja Pavličević-Franjić s naslovom: Komunikacijsko-funkcionalni pristup sadržajima hrvatskog jezika kao inoga.

pročelnika za odgoj i obrazovanje grada Zagreba, a sam program usavršavanja otvorila je Ivana Franić, pomoćnica ministricke znanosti i obrazovanja.

Uvodno je predavanje održala Dunja Pavličević-Franjić s naslovom: Komunikacijsko-funkcionalni pristup sadržajima hrvatskog jezika kao inoga jezika. Glavni su organizatori ovoga projekta bile prodekanica Tamara Turza-Bogdan, voditeljica odsjeka u Čakovcu i prodekanica za znanost i međunarodnu suradnju Lidija Cvikić.

Učitelji iz Pečuha tako su prvoga dana mogli poslušati ova predavanja: Lidija Cvikić: Jezično-komunikacijske igre i aktivnosti upoznavanja, Tamara Turza-Bogdan: Razgovor o izazovima nastave hrvatskoga jezika u Mađarskoj.

Drugoga dana održane su metodičke radionice i posjetio se Hrvatski školski muzej uz razgledanje grada Zagreba. Metodičku radionicu (Pred)čitačke vještine i jezične djelatnosti vodila je Tamara Turza-Bogdan, a jezičnu Norme hr-

Ugledni predavači

Sudionici seminara

vatskoga standardnoga jezika u poučavanju hrvatskoga 1 Lidija Cvikić i Katarina Aladrović Slovaček.

Seminar je bio i u znaku radionica. Radionicu Ručna lutka ginjoli i dijete – proces kreacije, izradbe i animacije vodila je Marijana Županić Benić, a jezičnu Norme hrvatskoga standardnoga jezika u poučavanju hrvatskoga 2 Lidija Cvikić i Katarina Aladrović Slovaček, metodičko doživljavanje književnoga teksta u mlađoj dobi – metode i aktivnosti u heterogenim skupinama 1 Tamara Turza-Bogdan. Polaznici su sudjelovali i u radionici Dječje igre s pjevanjem koju je vodila Diana Atanasov-Piljek. Na samome kraju seminara prikazan je završni prikaz dotadašnjih aktivnosti uz evoluciju seminara, dodjele potvrda o sudjelovanju, te donošenju smjernice za daljnju suradnju.

Branka Pavić Blažetin

Završeni maturalni ispiti u pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji

Maturanti – snimka za uspomenu

U pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krleže proljetnim maturalnim ispitima školske godine 2017./2018. pristupilo je ukupno 45 maturanata, od njih redovitoj maturi njih 29, prijevremenoj maturi njih 14, a uz dvoje maturanta koji već nemaju učenički odnos, koji su polagali maturu na višem stupnju. Od spomenutoga broja dvoje maturanata iz 12. razreda moraju na popravni ispit, a jedan će maturant iz 12. razreda ići na dodatni ispit. Učenici 11. razreda koji su pristupili prijevremenskoj maturi svi su s vrlo lijepim uspjehom i položili maturu.

Ravnatelj Győrvári, predsjednica maturalnog povjerenstva Marija Petrič i maturantica Berni Bajusz

Napomenimo da su pismene i usmene ispite zrelosti na visokome stupnju maturanti polagali u ustanovi koju im je odredio Vladin ured, početkom svibnja pismene, a početkom lipnja usmene ispite, a maturalne ispite na srednjem stupnju polagali su pred maturalnim povjerenstvima u matičnoj školi. Predsjednica je povjerenstva maturalnih ispita bila Marija Petrič, profesorica hrvatskoga jezika i književnosti, te mađarskog jezika i književnosti, djelatnica budimpeštanskog HOŠIG-a.

U pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji usmeni su maturalni ispiti na srednjem stupnju bili od 25. do 27. lipnja, a urudžba svjedodžaba 27. lipnja. Od 29 maturanata njih 28 je pristupilo pismenom i usmenom ispitu iz hrvatskoga jezika i književnosti na visokome stupnju, od čega je 13 maturanata položilo jezični ispit iz hrvatskoga jezika višega stupnja C1 kompleksnog tipa, a 15 maturanata jezični ispit iz hrvatskoga jezika srednjega stupnja B2 kompleksnog tipa. Jedan maturant položio je hrvatski jezik i književnost na srednjem stupnju.

Maturalne ispite na visokome stupnju iz mađarskoga jezika i književnost polagalo je dvoje maturanata, na srednjem

stupnju 27, a iz mađarskoga kao stranog jezika petero maturanata.

Maturalni ispit iz matematike na srednjem stupnju polagalo je 29 maturanata od čega na mađarskom jeziku 21, a matematiku na hrvatskom jeziku njih sedmero.

Maturi iz povijesti (koja se polaže na hrvatskom jeziku) na srednjem stupnju pristupilo je 28 učenika, a na visokom stupnju jedan učenik. Maturi iz tjelesnoga na srednjem stupnju (praktični usmeni ispit) na hrvatskom jeziku pristupilo je dvoje učenika.

Jezičnom ispitu iz engleskog jezika pristupilo je šest učenika iz 12. razreda, te su položili jezični ispit srednjega stupnja B2 kompleksnog tipa te dvoje učenika iz 11. razreda jezični ispit srednjega stupnja B2 kompleksnog tipa.

Iz engleskog jezika troje učenika polagalo je redovitu, a 11 učenika prijevremenu maturu.

Maturu iz zemljopisa na srednjem stupnju na hrvatskom jeziku polagalo je sedam učenika. Maturu iz biologije na srednjem stupnju na mađarskom jeziku jedan učenik, maturu iz hrvatskoga narodopisa na srednjem stupnju (samo na hrvatskom jeziku) polagalo je 14 učenika, a maturu iz informatike na srednjem stupnju dvoje učenika na hrvatskom jeziku i jedan učenik na mađarskom jeziku.

Maturalne svjedodžbe maturantima podijelili su predsjednica maturalnih ispita na srednjem stupnju Marija Petrič i ravnatelj škole Miroslava Krleže Gabor Győrvári uz dodjelu pohvala najuspješnijim maturantima.

Opća pohvala dodijeljena je Magdolni Mauri Hevesi, koja je polagala tri ispita na srednjem stupnju (mađarski jezik i književnost 84 %, matematiku 63 % i povijest 86 %) i dva na visokome stupnju (hrvatski jezik i književnost 65 % i engleski jezik 78 %) uz četiri petice i jednu četvorku.

Najveći broj bodova na visokome stupnju iz hrvatskoga jezika, 84 %, dobila je Nataša Radisavljević. Iz narodopisa najbolji su bili Anett Etelka Sándor, Valéria Simon i Maja Bozsánovics, iz engleskoga jezika na visokome stupnju Ádam Almási, Magdolna Maura Hevesi, Gianluca Poletto, Nataša Radisavljević, Lucija Humel, Ana Škrilin, iz informatike na srednjem stupnju 88 % i iz matematike na srednjem stupnju 82 % Patrik Talaber.

Iz povijesti najbolja je bila Katinka Blanka Ludas, iz mađarskog su jezika pohvaljeni Bernadett Bajusz, Dávid Jávor, Gianluca Poletto, a iz tjelesnog David Mijić i Marko Mandić.

Pohvaljeni su i učenici koji su pristupili prijevremenoj maturi.

Branka Pavić Blažetin

Završeni maturalni ispiti u budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji

U budimpeštanskom HOŠIG-u maturalnim ispitima školske godine 2017./2018. pristupilo je ukupno 29 gimnazijalaca, redovitim: 22 maturanta, i jedan kandidat za tzv. višu ispitnu razinu. Pismene i usmene ispite zrelosti na visokome stupnju maturanti su polagali u ustanovi koju im je odredio Vladin ured, ispite na srednjem stupnju pak u svojoj školi. Predsjednica je povjerenstva maturalnih ispita bila Janja Živković Mandić, profesorica hrvatskoga jezika i književnosti pečuške Hrvatske gimnazija Miroslava Krleže.

Maturanti u društvu profesora i predsjednice povjerenstva maturalnih ispita Janje Živković Mandić

Sukladno zakonskoj odredbi 14.2017. (VI. 14) o rasporedu školske godine 2017./2018., i pravitku br. I. ove odredbe o maturalnim ispitima i o datumima ispita zrelosti, od 4. do 28. svibnja 2018. godine održani su pismeni maturalni ispiti na srednjem i visokom stupnju. Usmeni su ispiti zrelosti na visokome stupnju trajali od 8. do 15. lipnja, na srednjem od 19. do 30. lipnja. Po izjavi glavnog voditelja Prosvjetnog ureda László Pongrácza, školske godine 2017./2018., prema podacima izbora prijavljenih na maturalne ispite, iz 173 predmeta polagao se maturalni ispit na srednjemu stupnju, a iz 94 predmeta na visokome stupnju. Maturalnim ispitima pristupilo je 110 tisuća maturanta, od kojih 73 400 završava srednjoškolsku naobrazbu.

U budimpeštanskom HOŠIG-u usmeni su maturalni ispiti na srednjem stupnju bili od 18. i 21. lipnja, a dodjela svjedodžaba 21. lipnja. Maturalne ispite na srednjem stupnju iz hrvatskoga jezika i književnosti polagalo je petnaest maturanata, iz mađarskoga jezika i književnost osamnaestero, iz mađarskoga kao stranog jezika troje, iz matematike na mađarskom jeziku petero, iz matematike na hrvatskom jeziku petero, iz povijesti na hrvatskom sedmero, iz povijesti na mađarskom trinaestero, iz tjele-

Janja Živković Mandić uručuje maturalnu svjedodžbu Leventi Pénteku.

snoga (praktični usmeni ispit) na hrvatskom jeziku osamnaestero, prijevremeni ispit iz engleskoga jezika dvoje, zemljopisa dvoje, biologije na mađarskom jeziku dvoje, hrvatskog narodopisa troje te informatike na hrvatskom jeziku jedan maturant. Na visokome stupnju ispit zrelosti iz povijesti polagala su dva maturanta, iz kemije jedan, iz hrvatskoga jezika i književnosti šestero, prijevremeni maturalni ispit iz engleskog jezika četvero i jedan maturant za tzv. višu ispitnu razinu. Prema rezultatima maturalnih ispita, iz hrvatskoga jezika dvanaest maturanta steklo je C2 kompleksni jezični ispit, iz engleskog jezika sedam C2 kompleksni ispit.

Pri dodjeli maturalnih svjedodžaba obraćajući se nazočnima, predsjednica povjerenstva maturalnih ispita Janja Živković Mandić reče da je zadovoljna znanjem i zalaganjem maturanata. „Zaista ste se dokazali, neki manje, neki više, ali s velikom radošću vam priopćujem radosnu i veliku vijest da ste vi koji ste ove godine pristupili usmenom maturalnom ispitu položili vaše ispite. (...) Vaša će se maturalna svjedodžba razlikovati od svih drugih u državi, osim pečuških gimnazijalaca, vaših drugova i vršnjaka, jer ona će biti dvojezična. (...) Osim toga nemojte nikada zaboraviti ono što ste ovdje dobili, mislim na vaš nacionalni identitet, na sve ono što se zove kulturom hrvatskom, jer vi ste ovdje – netko četiri, netko i više godina – s ovim znanjem predmetnim usisali u sebe i taj hrvatski duh“, rekla je Janja Živković Mandić. Potom je podijelila maturalne svjedodžbe maturantima i istaknula njihove posebne rezultate iz pojedinih maturalnih predmeta ili općenito na ispitu zrelosti. Iz mađarskoga jezika i književnosti pohvalu za usmene odgovore dobili su: Benjámín Bódi, Fruzsina Czine, Lea Dulić, Anna Heuschmidt, Ivan Momirov, Dorka Parádi i Henrietta Szász. Za rezultate iz matematike pohvalu povjerenstva dobile su: Dorka Parádi i Magdolna Szász, a iz engleskoga jezika Barnabás Babik i Matija Pavlinek. Opću pohvalu za cjelokupni maturalni ispit dobio je Levente Péntek.

Čestitamo maturantima i želimo im mnogo uspjeha u životu!

Kristina Goher

Oproštajna svečanost u Santovu

Dana 15. lipnja održana je oproštajna svečanost Hrvatske osnovne škole u Santovu. Nakon još jednoga, posljednjeg obilaska školskih prostorija, u mjesnom domu kulture upriličeno je opraštanje učenika osmog od učenika sedmog razreda i svih polaznika škole, odnosno nastavnika te roditelja. Svečanost je uljepšana oproštajnim riječima osmaša i učenika sedmog razreda, kazivanjem prigodnih stihova, a nastupio je i školski tamburaški orkestar.

Nakon prigodnoga govora ravnatelja Jose Šibalina, učenicima osmog razreda

Ravnatelj Joso Šibalin

Foto: Katica M. Tomasev

Opraštanje

Posljednji put

uručena su priznanja za postignute uspjehe u učenju i na raznim predmetnim natjecanjima, te za istaknuti rad na polju kulture i športa.

Ove je godine osmoljetku završilo 25 učenika razrednice Ibolje Valkai Kovačev: Vivien Aladics, Timea Amrein, Csaba

Patrik Aradi, Sára Blanka Barna, Ametiszt Kira Bartha, Nikola Bibić, Laura Burány, Ferenc Fehér, Dominik Gyenes, Henrik Hammang, Kinga Kóhegyi, Vanda Mayer, Lidija Martić, Natanael Nagy, Nikodem Nagy, Ana Prosenjak, Dominik Sirok, Fanni Szabó, Nóra Varga, Rebeka Varga,

Zsuzsanna Varga, Olivér Vöö, István Gergó Vukovics, Klaudia Wollár i Zalán Zalai.

Kako nam uz ostalo reče ravnatelj Joso Šibalin, otvorenje nove, 2018./2019. školske godine bit će u nedjelju, 2. rujna u 17 sati, a 3. rujna u ponedjeljak je prvi dan nastave.

S. B.

U Baji otvorena izložba „Biogradske razglednice“

Počasni gost ovogodišnje Fišijade bio je prijateljski hrvatski grad Biograd na Moru, čije je brojno izaslanstvo predvodio gradonačelnik Ivan Knez. Tako je 14. srpnja u bajsjoj Palači kulture otvorena izložba fotografija Vinka Pešića pod naslovom „Biogradske razglednice“. Izložbu je otvorio veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Mladen Andrić. Kako uz ostalo reče, ova je izložba svojevrstni poziv u Hrvatsku, poziv na upoznavanje ljepota Hrvatske. U svome posljednjem službenom posjetu Baji, otvorenju je pribivala i generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga. Bajski gradonačelnik Róbert Fericsák zahvalio joj na višegodišnjoj suradnji, naglašujući da je uvijek dobrodošli gost grada Baje. Tom je prigodom generalnoj konzulici uručio dar grada Baje. Jednako tako zahvalio je i predsjednici Hrvatske samouprave Angeli Šokac Marković, koja je svojim zalaganjem umnogome pridonijela njegovanju prijateljskih veza s gradovima u Hrvatskoj. Svečanost otvorenja uljepšao je Orkestar „Čabar“.

Izložbu je otvorio veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić.

S. B.

Šikloš

Hrvatska večer

Dana 1. srpnja, četvrtu godinu zaredom, u šikloškoj tvrđavi, u tome povijesnom zdanju priređena je, u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, Hrvatska večer.

Danu su se odazvali gosti iz Osijeka, Donjeg Miholjca, Šikloša, Salante, Harkanja, Pečuha i obližnjih naselja, koje je pozdravila u ime organizatora predsjednica šikloške Hrvatske samouprave dr. Timea Bockovac. Spomenuta je Samouprava tročlana i uz Timeu Bockovac zastupnici su Janja Tolnai i Ivo Pavić.

Pozdravljajući nazočne, istaknula je postignuća na koja je samouprava ponosna. Od novog saziva 2014. godine, uspostavljeni su partnerski odnosi sa šikloškim i donjomiholjačkim poglavarstvom, postavljena je i otvorena stalna etnografska izložba „U spomen Semartinu“ u tvrđavnome prostoru, potaknuto je pokretanje učenja hrvatskoga jezika za učenike od 5. do 8 razreda – dva sata tjedno u obliku kružoka – u Osnovnoj školi „Dorottya Ka-

Plesači – KUU „Napredak“

Pjevači – KUU „Napredak“

Nazočne je pozdravila Timea Bockovac, predsjednica šikloške Hrvatske samouprave.

Zainteresirana publika

nizsai“, održavanje već treću godinu zaredom Kampa talenata, utemeljenje 2016. godine nagrade Hrvatski talent za darovite učenike i studente koji aktivno sudjeluju u životu mjesne hrvatske zajednice, znaju i govore hrvatskim jezikom... Nagrada se sastoji od diplome i novčanog iznosa od 100 tisuća forinta. Do sada su nagradu dobili Viktor Bedić (2016.) i Leonora Lowescher (2017.) godine.

Među nazočnima pozdravila je konzula Nevena Marčića, šikloškog dogradonačelnika Csabu Balázsa i zamjenika gradonačelnika Donjeg Miholjca Tomislava Brusača.

I ove su godine na šikloškoj Hrvatskoj večeri nastupili sudionici Ljetne škole tambure u Orfuu, kampa koji se održavao od 25. lipnja do 1. srpnja, i čiji je završni koncert već redovito treću godinu u šikloškoj tvrđavi u okviru programa Hrvatske večeri. Uz njih nastupili su i članovi KUU „Napredak“ iz Podravskih Podgajaca. Nakon programa slijedila je plesničica uz Orkestar „Vizin“ i zajednička večera, a za ljubitelje nogometa zajedničko gledanje utakmice Hrvatska-Danska u svečanoj dvorani šikloške tvrđave. Program je ostvaren uz potporu Fonda za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa.

XVI. Hrvatski dani u Šopronu

Konferencija, prezentacija Regionalnih studijov, hrvatska maša i folklorijada

Hrvatska samouprava Šoprona, Šopronsko hrvatsko kulturno društvo, Čakavska katedra Šoprona, Matica hrvatska Šoprona i Društvo Hrvati kot organizatori sve nek se brinu da trodnevni Hrvatski dani u Šopronu sa svojim raznovrsnim i kvalitetnim sadržajem privlaču sve već ljudi. Ovoljetni, XVI. Hrvatski dani od 22. do 24. junija, na različiti mjesti su dočekali zainteresirane, početo od Gradskoga doma

Gosti iz Hrvatske u Rejpal-hiži

FOTO: DR. FRANJO PAJRIĆ

Dr. Nikola Benčić, akademik drži predavanje

Završna slika za mašom u crkvi sv. Mihovila

FOTO: DR. FRANJO PAJRIĆ

Diozimatelji znanstvenoga skupa

Šoprona, baze Hrvatov u dotičnom gradu Rejpal-hiži, sve do crikve sv. Mihovila i Glavnoga trga. Veljek prvi dan došli su povjesničari na znanstveno spravišće, čija tema je bila ovput važni povijesni jubilej, 150. obljetnica Hrvatsko-ugarske nagodbe. Konferenciju, na kom su bili predavači uz glavnoga organizatora dr. Franje Pajrića, dr. András Krisch, voditelj Evangeličke zbirke u Šopronu, dr. Dinko Šokčević, viši znanstveni suradnik Instituta za povijest Centra za humanističke znanosti Ugarske akademije znanosti, dr. Nikola Benčić, akademik iz Austrije, dr. Arijana Kolak Bošnjak, znanstvena suradnica Hrvatskoga instituta za povijest, dr. Imre Tóth, di-

ректор Šopronskoga muzeja, Zdenko Samaržija, povjesničar i publicist iz Slavonije, otvorio je gradonačelnik Šoprona dr. Tamás Fodor. Drugi dan u Rejpal-hiži je prezentirano deseto jubilarno izdanje Regionalnih studijov, čiji je glavni urednik dr. Franjo Pajrić, a subotu uvečer na folkorni spektakl Hrvatskoga pjevačkoga društva „Ferdo Rusan“ iz Virja u Konferencijski centar Ferenc Liszta su bili pozvani ljudi. Dotično društvo je polipšalo i drugi dan svetu hrvatsku mašu u šopronskoj crikvi sv. Mihovila, ku je celebrirao, po običaju, dr. Anton Kolić. HPD „Ferdo Rusan“ osnovan je 1879. ljeta u čast hrvatskoga pjesnika, domoljuba i jezikoslovca. Društvo je prvenstveno na noge postavljeno kot pjevačko, a kasnije je utemeljena folklorna, tamburaška i likovna sekcija. Danas ansambl broji 120 aktivnih kotrigov, koji izvodi četrnaest koreografijov pjesam i plesov iz raznih krajev Hrvatske. Kusić iz toga bogatoga repertoara je

predstavljen u nedilju otpodne na Glavnom trgu Šoprona. Zvana hrvatskih gostov su kot i svako ljeta s velikim uspjehom nastupala dica iz trojezične čuvarnice Duga iz Šoprona, mladi tamburaši Koljnofa, školska grupa tancošev Dvojezične škole i čuvarnice Mihovila Nakovića, Starci iz Šoprona, Koljnofsko kolo i Kulturno-umjetničko društvo Šokadija iz Budrovci.

Tiho

Trenutak za pjesmu

Kuda proći?

**Narasla jesam udala se jesam, ali
Ne vidim svoj narod, samo vladam
Vladam vladam i vladam
Ne vidim svoj narod**

**Ja Demokracija
Vladavina naroda**

Igor Šipić

XIII. Kampovi hrvatskoga jezika u „Zavičaju“

U jezičnom kampu, što ga je organizirala Hrvatska samouprava Šomođske županije, od 1. do 8. srpnja 2018. boravili su barčanski (5), lukoviški (8), izvorski (5), šeljijski (15) i salantski (10) učenici u pratnji svojih nastavnika: Biserke Brantner Kolarić, Klare Kovač, Valerije Horvat Kovačević, Eve Adam Bedić i Anice Popović Biczak. Svečano otvorenje kampa bilo je 2. srpnja. Otvorila ga je Klara Kovač, dopredsjednica Hrvatske samouprave Šomođske županije. Ona je uručila poklon-pakete šomođskim školama, te predala darove za nagrađivanje djece ovoga kampa. Ovim putem zahvaljujemo na toj potpori.

Okvir su kampa dale jezične radionice, upoznavanje ovoga kraja Hrvatske uz kupanje u moru, te popratni programi poput izleta, navijanja nogometašima Hrvatske, noćna štafeta, igre „pronađi i napravi selfi“, kreativne radionice, diska, natjecanja u moru... Učenicima su svakodnevno imali dvije jezične radionice, jednu prije podne i jednu popodne. Na jezičnim se vježbama radilo u malim skupinama, koje su nosile nazive – Školjke, Paške čipke, Ribice, Emoji. U ovim su se radionicama nastavnici trudili obogatiti rječničko blago svojih učenika, pripremati ih na izlete, što će sve vidjeti, i da nauče osnovne izraze. Naravno, trudili su se da učenicima ne bude dosadno, pokušali su im sastaviti zanimljive zadatke. Nakon jezičnih vježba odlazili smo na plažu, gdje su se djeca lijepo družila, igrala, plivala i, naravno, sunčala. Smjeliji su ronili i pronašli prekrasne školjke, vozili pedalinu. U okviru cjelotjednog kampa organizirana su bila dva izleta: u Pag i cjelodnevni na otok Prvić. Navečer su bili razni programi: večer upoznavanja uz šaljive igre, nogomet na igralištu, navijanje nogometašima, Vatrenima, šetnju u Vlašićima, izleti, ples... Svakodnevno smo bodovali red u sobama. Trebamo pohvaliti učenike jer su se trudili da ne bude velik nered u njihovim sobama. Kao voditeljica kampa, zahvaljujem nastavnici i učenicima na zajedničkom radu, zahvaljujem Evi Molnar Mujić, HDS-ovoj referentici koja je bila zadužena za usklađivanje poslova i stalno nam bila na raspolaganju da nam boravak u Zavičaju bude bezbrižan, te osoblju Zavičaja koji je ovoga tjedna radilo za nas: kuhalo, posluživalo, čistilo, činilo sve da se osjećamo što bolje. Naravno, velika HVALA i onima koji su radili u pozadini!

Anica Popović Biczak
voditeljica kampa

Kamp HDS-a NEMZ-TAB-18-0147.

I ove je godine HDS organizirao treći jezični kamp, od 1. do 8. srpnja na otoku Pagu u Vlačićima. U jezični su se kamp mogli prijaviti učenici osnovnih škola s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika, oni koji su uključeni u učenje hrvatskoga jezika. Prijavile su se djeca iz Baje, iz Fančaške osnovne škole i Osnovne škole „Šugavica“, iz Mohača i Dušnoka, sveukupno 42 učenika i 3 pratitelja iz Baje: Antun Gugan i Ágnes Tisztartó Gugan, iz Mohača Anita Jandrok Erdelji. Radi se o kampu HDS-a NEMZ-TAB-18-0147.

Cilj je kampa da djeca koji uče hrvatski jezik da ga upotrebljavaju u hrvatskoj jezičnoj sredini, da vježbaju svoje znanje u Hrvatskoj. Osim toga želimo djeci pokazati prirodne ljepote, upoznati ih s povijesnim, kulturnim znamenitostima Lijepe Naše. Naravno, vrlo je dobro što se družu djeca iz raznih regija gdje se predaje hrvatski jezik. Ne u posljednjem redu da nastavnici i tu mogu izmijeniti, podijeliti svoja iskustva, zadatke, metode predavanja jezika, i to sve u jednom vrlo lijepom ozračju.

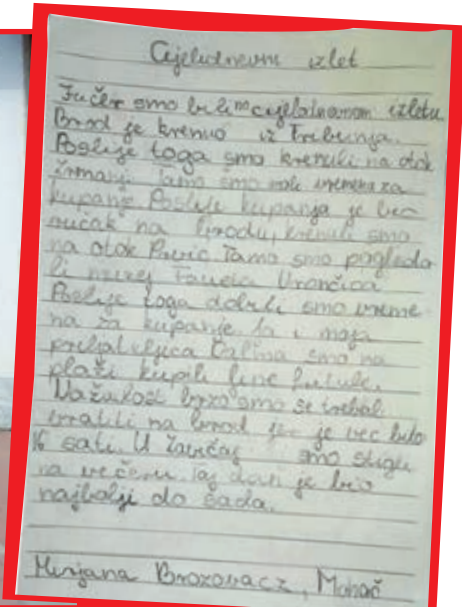
Program se kampa odvijao prema unaprijed dogovorenome. Svaki je dan imao svoj dnevni red od buđenja do gašenja svjetla. Svaki su se dan održavala zanimanja, jedno prijepodne, a jedno popodne. Rad se odvijao po skupinama koje su se zvale: Morski krastavci, Paške buše, Fančaški putnici i Ribice. Nastavnicu su se potrudili da što zanimljivijim zadacima zabave djecu, pjevanjem, crtanjem, jezičnim vježbama, igricama, noćnim štafetama. Ove smo godine izmislili zadatak gdje su djeca trebala upotrijebiti svoje pametne telefone, trebali su potražiti neke zadane detalje iz okolice napraviti s grupom selfie. To je bilo vrlo zanimljivo jer se ispostavilo da djeca hodaju otvorenih očiju i sve zapamte što vide putem kuda prolaze.

Naravno, i ove se godine organizirao cjelodnevni izlet brodom, posjetili smo dva otoka, Zrmanje i Prvić. Djeca su uživala u putovanju brodom, te kupanju na plažama tih otoka. Dakako, i neke znamenitosti smo pogledali, tako Memorijalni centar Fausta Vrančića, gdje smo imali stručnog vodiča i doznali da on nije samo izumitelj, nego i pisac prvoga hrvatsko-mađarskog rječnika.

Djeca su se veoma dobro osjećala, to se vidi i po njihovim djelima, sastavcima koje su napravila i dojmovima koja su napisala i nacrtala.

Robert Ronta
voditelj kampa

Prva tri dana u hrvatskome jezičnom kampu

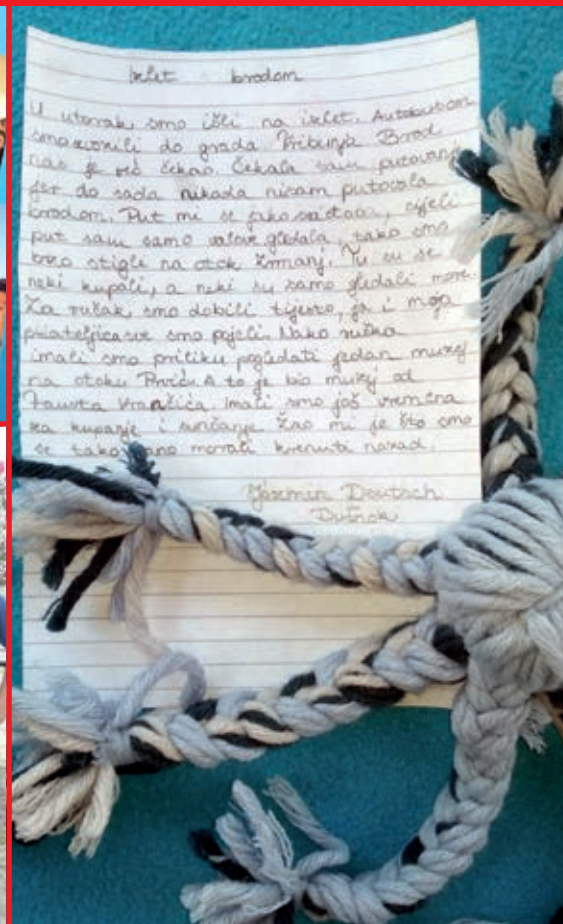
U nedjelju ujutro u petnaest do šest sati krenuli smo iz Baje. Put je bio dugačak i lijep, stigle smo popodne u pet sati na otok Pag u Vlašiće. Dobili smo svoje sobe i upakirali se. Otišli smo na plažu i kupali smo se. Nakon večere gledali smo utakmicu Hrvatska-Danska. Navijali smo za Hrvatsku. Umorni, ali sretni otišli smo na spavanje.

U ponedjeljak u pola osam bilo je buđenje. Nakon doručka bilo je otvaranje kampa. Otvorili su ga voditelj kampa Robert Ronta te koordinatorica Eva Mujčić. Djecu su podijelili u skupine i počela su zanimanja. Ondje smo trebali izmisliti skupini ime i logo. Naša je skupina izabrala ime Morski krastavci, napravili smo logo. Poslije zanimanja otišli smo na plažu, gdje smo se kupali, plivali, igrali i sunčali. Nakon večere imali smo noćnu štafetu sa zanimljivim zadacima. Dobro smo se osjećali.

U utorak rano smo trebali ustati jer smo išli na cjelodnevni izlet brodom. Krenuli smo iz Tribunj. Najprije smo pogledali otok Zlarin, gdje smo se i kupali. Ručak je bio na brodu, a zatim smo otišli na drugi otok, na Prvić. Tamo smo pogledali Memorijalni centar Fausta Vrančića. On je bio političar, svećenik i izumitelj. Najpoznatiji je njegov izum padobran. Napisao je petojezični rječnik. Važan je zato što je to prvi pisani hrvatsko-mađarski rječnik. Nakon toga otišli smo na plažu na kupanje.

U srijedu su bila zanimanja, bili smo na plaži, a nakon večere imali smo zadatak da skupine pronađu neke predmete pa da naprave selfie sa zadanim predmetom. Ovaj je zadatak bio jako zanimljiv, neke smo dosta teško pronašli, ali na kraju ipak smo uspjeli sve slike napraviti i predati. Vrijeme je bilo vrlo ugodno i dobro smo se zabavili. Veselo su nam prošli ti dani.

Dorina Sas i Laslo Radai
Bajska Fancaška osnovna škola

5. Tančeni tabor u Hrvatskom Židanu s Hajdenjaki

Nagrada „Cvatuće cvijeće kraja Repca“ dičkoj grupi Židanske zvijezdice

Jedva je završeno školsko ljeto, jur se je začeo 5. Tančeni tabor Židanskih zvijezdic. Domaćini na prvi dan kampa pozvali su dudu tančoške grupe Hajdenjaki i nje peljačicu Jelku Perušić, s kimi jur dura suradnja od lani. Čas u Austriji, čas u Ugarskoj se najdu školari, dva tance su jur zavježbali koji budu predstavljeni u septembru na skupnom nastupu u Gerištofu. Kristina Pantoš-Kovač, peljačica židanskih mališanov, gizdavo je s nami podilila i tu vist da pred kratkim je grupa, a i ona kot mentorica toga djelovanja, mogle prikzeti nagradu „Cvatuće cvijeće kraja Repca“ ka se dodiljuje za istaknuto djelovanje na polju kulture i čuvanja tradicij. Staklenu rožu od ovoga priznanja upravo je lani dobio i nje sin Andraš Kovač.

Proba pod peljanjem Jelke Perušić

Židanska i puljanska dica uživaju u tancu i jački

Domaća dica 15. junija, u petak, nestrpljivo čekaju u židanskom Društvenom domu goste iz Dolnje Pulje i okolice, ki tancaju u dičkoj grupi Hajdenjaki. Polako zajdu mali tančoši iz prik s roditelji, a Jelka Perušić, dirigentica probe, ne troši čuda minutov, veljek se gane i vježba s poznatimi koraki. Suprot tančošev je veliko zrcalo na stijeni pak je još i s pogledi zanimljivije sprohadjati, što se zgoda na placi. Najpr dojde i tambura, a friško letu minute i u veselom kolu i uz različite korake ter jačke u paru. Jelka Perušić kaže da lani se je ganula suradnja med malimi tančoši na inicijativu Kristine Pantoš-Kovač, i odonda dva-tri puta su se našli. Uživaju u tancu i jački, a cilj bi bio pravoda da se dica medjusobno začmu po hrvatski pominati. „Jako sam zado-

voljna, proba ide jako dobro, sad ćemo se i treći tanac naučiti. Te tance ćemo u Gerištofi pokazati na Žabljaku u septembru, ali mislim da će ova suradnja svakako ići dalje“, dodala je peljačica Hajdenjakov. Po riči Kristine Pantoš-Kovač, „jako je dobro viditi veliko kolo, aš ovo rijetko se zgoda da u ovako velikom broju se veselo tancadu i jačidu dica“. Kad ju pitamo za nagradu, skromno odgovori: „To je nam pravi rođendanski dar, aš peto ljeto da naša grupa postoji i sad je ovo najlipše priznanje, ča smo dovleg skupa djelali. Najveći dar je pak to da u jednom malom selu još moremo kako-tako ovu tradiciju čuvati, gajiti i svitu predstaviti“. Regionalnom odličju i mi gratuliramo i željimo vam još mnogo srićnih trenutkov u hrvatskom folkloru! *Tiho*

Bogatstvo...

Odlikovane Židanske zvijezdice i peljačica Kristina Pantoš-Kovač

Erčin

„Julcsika, Tercsike” – Susret hrvatskih pjevačkih zborova

Svi sudionici Susreta

U suorganizaciji erčinske Hrvatske samouprave i mjesnoga Pjevačkog zbora „Jorgovani”, u kazališnoj dvorani Općeprosvjernog doma i Knjižnice Józsefa Eötvösa priređen je Susret hrvatskih pjevačkih zborova. Na priredbi, osim mjesnoga zbora, sudjelovao je zbor iz: Fičehaza, Harkanja, Kalače, Kozara i Tukulje. Nakon nastupa svi su bili pozvani na ukusni objed.

Erčinska Hrvatska samouprava i ovoga se puta pokazala dobrim domaćinom, naime onima koji su prvi put posjetili grad, prije nastupa predstavila je znamenitosti erčinskih Hrvata, točnije podatke o doseljstvu i povijesti ove etničke skupine te o njihovim kulturnim znamenitostima govorio je Marko Sili, voditelj mjesne Plesne skupine „Zorica”, no nažalost zbog kiše suzila se lepeza kulturnih dobara za predstavljanje. Nakon toga u kazališnoj dvorani Općeprosvjernog doma i Knjižnice Józsefa Eötvösa u ime domaćina okupljenima dobrodošlicu i ugodne trenutke zaželjela je predsjednica erčinske Hrvatske samouprave Etelka Pálmüller, potom je nazočne pozdravio gradonačelnik Máté Györi. Naglasio je koliko je sretan što je kao pretprogram Susreta poslužilo upoznavanje grada Erčina, te kako se nada da će gosti doći i sljedeće godine, jer ih se očekuje iz godine u godinu,

Etelka Pálmüller, Ildika Golić, Máté Györi

i nastaviti s upoznavanje kulturnih spomenika što krije ovaj grad. Potom je riječ preuzela voditeljica programa, zastupnica Samouprave grada Erčina, članica vjerske zajednice Ildika Golić. Kako reče hrvatski Zbor „Jorgovani” već četvrti put je pozvao pjevačke zborove da predstave pjesme svojega kraja, da se upoznaju i druže. Susret je dobio ime po jednoj pjesmi prijeratnog filma „Današnje djevojke”. Skladatelj i tekstopisac pjesme bili su Pál Ábrahám i Imre Harmath, i pretpostavlja se da je baka Pála Ábraháma živjela u Erčinu. Na to podsjeća refren pjesme. Naime, onomad Erčin je bio omiljeno izletišta, iz Budimpešte su brodom pristizali gosti željni zabave. Na otoku su se mogli baviti

športom ili na terasi restorana pojesti ukusan objed. Znači, pjesma opisuje tu živahnost na obali Dunava. Prvi susret zborova bio je 2015. godine kada je bilo umalo sto pjevača, drugi je bio Susret podunavskih Hrvata Raca sa četiristo sudionika, a treći put pak nastupili su mađarski, švapski i rackohrvatski zborovi, no ovoga puta organizatori su pozvali samo hrvatske zborove. Susret su otvorili domaćini, Pjevački zbor „Jorgovani”, koji dogođine slavi 10. godišnjicu postojanja. I ovoga su puta otpjevali zavičajne pjesme, ali naravno i narečenu omiljenu pjesmu. Na harmonici ih je pratio Ladislav Tornjoši. Tukuljski mješoviti zbor, također uz njegovu harmonikašku pratnju, otpjevao je pjesme iz svoje glazbene baštine. Oni su česti gosti erčinskih priredaba, međusobna gostovanja i druženja imaju prastare korijene, naime onomad često su se Hrvati ovih naselja međusobno udavali, ženili. Članovi kalačkoga Zbora „Ružice” podrijetlom su iz okolnih naselja toga grada, ovoga puta bili su dopunjeni s pjevačima komornoga gradskog zbora. Okrnjeni fičehaski ženski zbor, njegove pjevačice Ana Takač i Anđelka Tamburov, uz harmonikašku pratnju Balinta Takača otpjevale su pomurske pjesme. Publiku su oduševile pjesmama, posebice plesom s vinskim bokalom na glavama. Bio je to prvi njihov nastup u Erčinu. Također je prvi erčinski nastup bio i kozarskoga Hrvatskoga ženskoga zbora „Biseri” mjesne Hrvatske samouprave, djelomično su otpjevale već izvođene pjesme, ali mnogima i nepoznate napjeve svoga kraja. Harkanjski hrvatski mješoviti zbor mjesne Hrvatske samouprave čine doseljenici Hrvati iz podravske naselja, Šokci iz Kašada, Mohača, Vršende, bački Bunjevci, ili pečuški Bošnjaci. Zbor postoji od 2002. godine, nastupa ne samo u svome gradu i okolnim mjestima nego i u matičnoj domovini Hrvatskoj. Članice su se pripremale na ovaj nastup, i zahvaljuju Marku Siliju na pozivu. Za ovu su prigodu sastavile kitu podravske pjesama. Susret je nastupom zatvorio tukuljski muški zbor uz harmonikašku pratnju Ladislava Halasa. Bila je lijepo vidjeti bogatstvo, posebnosti hrvatskih narodnih nošnja etničkih skupina, naime svi su izvođači bili odjeveni u svoju izvornu nošnju. Budući da je sastav harkanjskoga zbora bio najraznolikiji, to se odražavalo u osebnosti nošnje. Nakon ukusnoga i obilnoga objeda sudionici su zaplesali ili se družili oko bijelog stola. Svim sudionicima gotovo trosatnoga programa nakon nastupa uručena je spomenica i knjiga o Erčinu. Pravo je iznenađenje ostalo za kraj, s pjesmom se čestitalo 80. rođendan Andriji Kóvágóu, pjevaču tukuljskoga muškoga zbora.

Kristina Goher

Navijanje hrvatskoj reprezentaciji suprot Francuske u finalu Svitskoga prvenstva u nogometu u Koljnofu, Hrvatskom Židanu, Plajgoru i Petrovom Selu

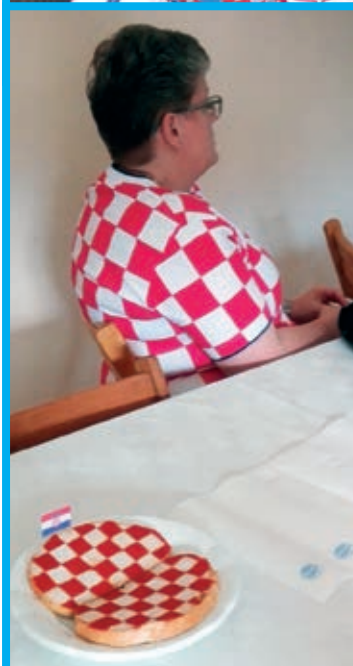

Foto: Mirjana Šteiner, dr. Franjo Pajrić, Plajgor i Tiho

Dan sela, Hrvatska večer i Gastronomski dan

U organizaciji Seoske i Hrvatske samouprave, 14. srpnja 2018. godine u Starinu priređeni su Dan sela, Hrvatska večer i Gastronomski dan. Programi dana započeli su buđenjem Starinčana uz glazbu Tamburaškog sastava Biseri Drave, koji su na karucama obišli cijelo selo. U prijepodnevnim satima priređen je malonogometni turnir uza sudjelovanje triju momčadi. Objed se kuhao za sve stanovnike, uza svirku čak dvaju starinskih sastava: „Bisera Drave” i REMIX-a. Nudila se pljeskavica, prasetina i gulaš s grahom... Od ranog poslijepodneva bili su programi za djecu, dvorac na napuhivanje i bojenje lica. Svetu je misu predvodio šeljinski župnik Jozo Egri, a pjevao Ženski pjevački zbor Korijeni. Slijedio je program na otvorenome, uz dodjelu odličja „Dráva-sztárért” – „Za Starin”, i urudžbu priznanja „Drávaasztára legszebb portája” – „Najljepši dom u Starinu”.

Starinski načelnik Šandor Matoric odličja „Dráva-sztárért” – „Za Starin” dodijelio je Tiboru Halászu, a priznanja „Drávaasztára legszebb portája” – „Najljepši dom u Starinu” dobilo je troje Starinčana: János Harris (Kossuthova 83), Nagyvárad Istváné (Kossuthova 99) i Tibor Kedves (Kossuthova 98).

U kulturno-folklornome programu nastupili su folkloriši iz Grubišnoga Polja, predstavljajući Zajednicu Mađara Grubišnoga Polja, KUD Đeram, na čelu

KUD Đeram

Tamburaški sastav Biseri Drave

Nagrađeni Starinčani

Načelnik Šandor Matoric s nagrađenim mještanima

Foto: EMMMA

Brojni gosti

s predstavnicima tamošnjega mađarskog društva, a potom su okupljene zabavljali pitomački Podravski muzikaši. Za Hrvatsku se bal brinuo sastav Podravka. Na priredbi su bili i sopjanski načelnik Berislav Androš te zamjenik gradonačelnika Grubišnoga Polja Zlatko Pavičić.

Glazbeni sastav Podravski muzikaši osnovan je u Pitomači 1994. godine, s nakanom njegovanja zavičajne narodne glazbe, te glazbe skladane u tom duhu, kroza sviranje na pučkim podravskim glazbalima te njezinim izvođenjem u očuvanim folklornim elementima.

Branka Pavić Blažetin

Mala stranica

XIII. Kampovi hrvatskoga jezika u „Zavičajju“

„Morski krastavci“

PRVI PUT NA PAGU

Stigli smo na Pag. Zauzeli smo sobe i počeli pakirati stvari iz kovčega. Zatim smo imali dogovor na terasi. Poslije smo išli na plažu. More je bilo lijepo plavo i čisto. Kad smo ušli, bilo nam je jako hladno, ali smo plivali dalje. Skupljali smo školjke, a u nekima je bilo raka samca. Mnogo nas je ronilo. Vidjeli smo crne i smeđe ribice i neke morske biljke. Nakon plivanja vratili smo se u Zavičaj, zatim smo išli večerati. Nadamo se da ćemo dobro provesti vrijeme, da ćemo imati pravih doživljaja, dobrih igara, prijateljstava.

„Morske školjke“

Već smo jako nestrpljivo čekali dan kada ćemo krenuti u kamp, u Vlašiće. Neki su već prije tjedan dana počeli pakirati svoje kovčege. Trudili smo se da sve spremimo što će nam trebati za tjedan dana. Napokon je stigao dan putovanja. Iz Santova smo krenuli u pola osam. U Bátaszéku smo se preselili u veliki autobus koji je krenuo iz Budimpešte. Imali smo toliko paketa da ih je vozač jedva mogao smjestiti. Putovali smo jako dugo, 12 sati.

U autobusu su mnogi spavali, slušali glazbu i razgovarali. Kada smo stigli u Vlašiće, dobro nam je pala ukusna večera. Nakon večere smo dobili ključeve i uselili se u sobe. Zatim smo pogledali plažu i malo pokvasili noge. No voda je bila jako hladna. Bili smo znatno željni što će biti program tabora. To smo sutradan doznali na otvorenju tabora. Obradovalo nas je što ćemo se i prije i poslije podne kupati u moru. Nadamo se da ćemo se dobro osjećati.

„Paški svinjac“

ŠTO OČEKUJEMO OD OVOGA TJEDNA?

Došli smo da malo vježbamo hrvatski jezik i da bolje upoznamo Hrvatsku i njezinu kulturu. Lijepo je more i plaža, želimo se mnogo kupati. U hotelu jako ukusno kuhaju, vrlo volimo tu jesti. Imamo učenike koji svake godine dolaze ovamo jer se dobro osjećaju u kampu. Imat ćemo izlete koje veoma čekamo jer još nikada nismo bili naprimjer brodom u Šibeniku i Zadru. Izvršno je vrijeme, malo puše vjetar, ali sutra sve će biti u redu i možemo ići na plažu kupati se i igrati se. Društvo je odlično, učenici su tu od četvrtog do osmog razreda i svi se zajedno zabavljamo. Učiteljice i nastavnice su drage i blage. Pag je poznat po siru i soli. Svake godine pogledamo solanu. Ići ćemo u Pag (najveći grad tog otoka). Tu ćemo se šetati, imat ćemo slobodno vrijeme i mogućnost da kupimo sladoled. Ići ćemo u Zadar i tamo ćemo se šetati i pogledati središte grada. Poslije ćemo ići u Šibenik, i ti brodom, to će biti najbolji dan jer neki učenici nikada nisu bili brodom na Jadranu. Jako volimo kamp, ako možemo, opet ćemo doći.

„Plavi Miroš“

NAŠ PRVI DOJAM

Kada smo krenuli iz Pečuha, padala je kiša i zbog toga smo bili tužni, ali kada smo stigli na Pag, razvedrilo se. Ovdje nam se jako sviđa krajolik, sobe su vrlo lijepo uređene i čiste. Sviđela nam se kuhinja i ukusna jela. Odlično je što je u blizini plaža i tu je jako čist zrak. Naši su prvi dojmovi pozitivni, na recepciji su ljubazni. Hotel je lijep i izvana i iznutra. Očekujemo da ćemo često biti na plaži i plivati u moru. Očekujemo dobro vrijeme, mnogo zabave i igara.

Nadamo se da ćemo se dobro osjećati jer imamo mogućnosti za sve. Također se nadamo da ćemo se puno, puno družiti s djecom iz Santova i Budimpešte.

DOLAZAK NA OTOK PAG

Orhan Halilović (HOŠIG)

Prvi dio puta bio je dosadan. Nije bilo ništa posebno. Slušao sam glazbu i odmarao se. Vedran je bio ispred mene i živcirao me. Iza mene djevojka iz Santova šutala je sjedalo i bila bučna. S Nimrodom smo se igrali nekih igara: Crna Bijela Ne Da. O tome se radi da govorite i ne smijete izgovoriti te riječi. Vidio sam koze, krave, ovce i mrtve ptice. Na benzinskoj postaji je bio jedan kamion pun krava. Kada smo stigli, bio sam jako radostan. Odmah smo trčali u našu sobu, bacili stvari i trčali van da igramo nogomet. Pobjedili smo prvu utakmicu, a drugu smo izgubili. Ostali smo budni do pola dva. Put je bio dugačak i dosadan.

DOJMOVI O DOLASKU

Gergely Trencsényi (HOŠIG)

Došli smo autobusom. Već u pola šest smo trebali biti pred školom. Još smo čekali malo da svatko stigne. Upakirali smo kovčege u bus i već smo krenuli.

Najprije smo išli po santovačke učiteljice i učenike. I oni su utrpali svoje kovčege i torbe. Kad su i oni sjeli u bus, onda je na svakom mjestu sjedio po jedan učenik, odnosno učenica. Opet smo krenuli. Ja sam razgovarao s Atilom. Prije nego što smo prešli u Hrvatsku, stali smo na benzinskoj postaji. Na granici smo dugo čekali. To je bilo otprilike u podne. Kada smo prešli granicu, zaspao sam. Kada sam se probudio, stali smo kod druge benzinske postaje. Zatim sam pokušao ponovno zaspiti, ali nisam mogao. Nakon dugog putovanja stigli smo u Zavičaj.

U jezičnom kampu osnovnoškolaca u Vlašićima na otoku Pagu održanom od 17. do 24. lipnja 2018. godine.

Hrvatski tjedan u Bazi

U zadnjem tjednu školske nastave u bazanskoj osnovnoj školi održan je Hrvatski tjedan, u okviru kojeg su organizirane razne aktivnosti za djecu vezane uz hrvatsku povijest, običaje i tradicije, a jedan dan organizirano je natjecanje s postajama za sve pomurske hrvatske škole. Programe je osmislila učiteljica Veronika Vuk Hanš, koja u ustanovi predaje hrvatski jezik, kao tzv. putujuća učiteljica. U projektu je sudjelovao i pedagoški zbor, na čelu s voditeljicom područne ustanove Evom Fülöp Kucebar.

Bazanska osnovna škola djeluje kao područna ustanova Okružne osnovne škole u Bečehelu. U objema ustanovama prije sedam godina uvedena je nastava hrvatskoga jezika, provodio se program predmetne nastave, međutim bečehelska ustanova pošto je prešla u održavanje Središnjeg centra za obrazovanje „Kleblsberg“, prekinula je podučavanje hrvatskoga jezika, ali u Bazi se ono nastavljalo. S jedne strane im je korisno, zbog bliskosti Hrvatske, a Baza je zapravo turističko mjesto, raspolaže kupalištem, okružuju je prekrasne šume, mala željeznica, kroz to područje vode biciklističke i druge staze, ribiči, lovci posjećuju taj kraj, a neki se bave i seoskim turizmom, a s druge strane zbog maloga broja djece više pogoduje taj program. Osnovna je škola osnovana još 1938. godine, kada se počela razvijati naftna industrija u mjestu. Nekoć je bilo čak 300 učenika, danas ih ima samo 43. Uzrok je tomu i to da sve manje mladih obitelji ima u mjestu, a oni koji rade u gradovima, vode svoju djecu u gradske školske ustanove.

Zadatak s tjeđnikove Male stranice

Učiteljica Veronika s djecom na jednoj postaji

ve. Upravo na kraju školske godine informirani su djelatnici i roditelji da zbog maloga broja djece 5., 6. i 7. razredi pauzirat će, niži razredi će ostati (1.-2., 3.-4. spojeni) i tako će ustanova dalje djelovati. U školi hrvatski jezik podučavaju Ana Mihović i Veronika Vuk Hanš, koja djeci pokušava nuditi i dodatne sadržaje iz hrvatske kulture, stoga je osmislila i Hrvatski tjedan.

– Da bih uspjela motivirati svoje učenike u učenju hrvatskoga jezika, volim im dati neke kreativne zadatke, pravili smo plakat o Hrvatskoj, Hrvatima u Mađarskoj, o pomurskim Hrvatima, a usput su i učili. Često rabim Malu stranicu Hrvatskoga glasnika na kojoj su razni zadatci ili križaljke. I sada sam je iskoristila na natjecanju. – rekla je učiteljica Veronika.

U okviru Hrvatskoga tjedna djeca su upoznala neke stare obrte, tradicionalna jela poput mazanice i gibanice, i upoznala su se s ljepotama gradova Trakoščana, Varaždina i Čakovca. Bazanski učenici po svojim mogućnostima sudjeluju i na regionalnim hrvatskim programima, a ovaj put su oni dočekali učenike iz Boršfe i Kerestura. Od iduće školske godine nastavljat će se podučavanje hrvatskoga jezika, ali sada već s manje učenika, naime većina njih će pohađati školu gdje nema podučavanja našega jezika. *Beta*

Ljetni kampovi za pomursku djecu

Serdahelski učenici prilikom športskih igara

U pomurskim školama zadnjega lipanskog tjedna organizirani su redoviti ljetni kampovi. Ovaj put ostvareni su s potporom kaniškog Obrazovnog okruga. I u Keresturu i u Serdahelu sudjelovali su učeni i nižih i viših razreda. Budući da su te ustanove i prijašnjih godina organizirale kampove, već su im uhodane razne aktivnosti: od zdrave prehrane, obrtničkih radionica do raznih športskih aktivnosti, natjecanja, izleta. U keresturskoj školi

nižim je razredima priređen kamp u mjestu, a višim razredima u Harkanju. Keresturska Osnovna škola Nikole Zrinskog, zahvaljujući natjecanju Ministarstva ljudskih potencijala, osim toga podarila je svoje sedmaše organiziranjem Hrvatskog kampa u Puli, gdje su bili smješteni u srednjoškolskome đlačkom domu. Učenici su posjetili i Nacionalni park Brijuni. Škola je uspostavila vezu s tamošnjom Osnovnom školom „Tone Peruška“, te ravnateljica Anica Kovač i ravnatelj Kristijan Cinkočan dogovorili su se o mogućnostima daljnje suradnje. *beta*

Ručna radionica kod Edite Herman, keramičarke

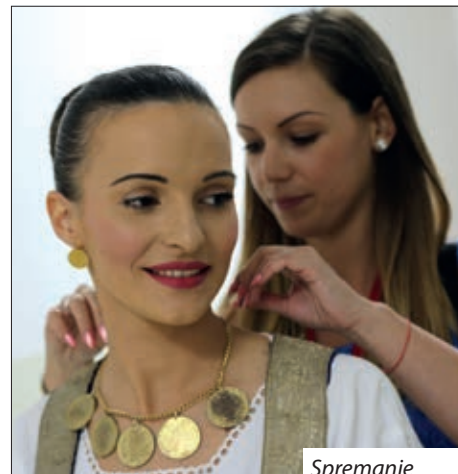
Izbor najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske

Druga pratilja Noemi Molnar iz Mađarske

Cilj je ovoga programa susret i povezivanje Hrvata iz cijeloga svijeta u svrhu promicanja zajedničke tradicijske kulture te upoznavanje i pružanje potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini, posebice u jačanju i očuvanju nacionalne i kulturne samobitnosti.

Udruga za očuvanje i promicanje hrvatske tradicijske kulture u Bosni i Hercegovini „Stećak“, u suradnji s Hrvatskom maticom iseljenika organizirala je petu

tih europskih zemalja, ali i s drugih kontinenata od Sjeverne i Južne Amerike, Australije i Novog Zelanda kao i predstavnice hrvatskih manjinskih zajednica. Sudionice su se okupile u Zagrebu 2. srpnja i krenule k samostanu i duhovnom središtu „Karmel sv. Ilije“ na Buškom jezeru, gdje su bile smještene tijekom svoga boravka u BiH. Dana 3. srpnja sudjelovale su na fotografiranju u narodnim nošnjama u hrvatskome kraljevskom gradu Biogradu, 4.

Spremanje

Najljepše

godinu zaredom Reviju tradicijske odjeće i izbor najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske koja se od 2. do 7. srpnja 2018. održala u Tomislavgradu, u Bosni i Hercegovini, a na njoj je sudjelovala i jedna predstavnica iz Mađarske, Garkinja Noemi Molnar.

Kao i na dosadašnjim revijama i izboru sudjelovale su Hrvatice predstavnice hrvatskih iseljeničkih zajednica iz različ-

Natjecateljice

Noemi Molnar

srpnja bile su na izletu u Sarajevu, a 5. srpnja bile su na izletu u Mostaru, Travniku i Rami. Dana 6. srpnja nakon tehničke i glavne probe u jutarnjem terminu navečer je održana Revija i izbor najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republi-

ke Hrvatske u tomislavgradskoj Sportskoj dvorani. Sutradan su djevojke krenule prema Zagrebu, a odatle svojim kućama.

Po izboru posjetitelja Fejsbukovoj stranici Udruge „Stećak“, za MISS fotogeničnosti ove je godine najviše glasova dobila Danica Vinčec iz Kanade.

Na Reviji i izboru najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske ocjenjivački je sud za drugu pratilju izabrao Noemi Molnar iz Mađarske, za prvu pratilju Klaru Jamić iz Njemačke, a titula najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske pripala je Martini Romić iz Vojvodine.

Ove je godine u izboru sudjelovalo devetnaest djevojaka iz Kanade, Sjedinjenih

Američkih Država, Njemačke, Rumunjske, Bolivije, Meksika, Švedske, Mađarske, Austrije, Crne Gore, Srbije, Čilea, Italije, Makedonije, Australije, Kosova ali i zemlje domaćina Bosne i Hercegovine, donosi portal www.tomislavcity.com.

Branka Pavić Blažetin

CROTOUR

Ove se godine CROTOUR, u HDS-ovoj organizaciji, vozi kroz Baranjsku županiju, tri dana, od 24. do 26. kolovoza. Kreće se iz Pečuha od Jókaijeva trga do Hrvatske škole Miroslava Krležu, preko Kukinja do Đuda i Harkanja te Šikloša, a potom natrag do pečuške Hrvatske škole Miroslava Krležu (autobusom), gdje je noćenje i večera. Drugi dan preko Kozara i Mišljena, Semelja, Sukita, Pogana, Udvara do Kukinja gdje će se večerati, a istoga dana u Kukinju se održava tradicionalno Bošnjakačko sijelo. Treći se dan kreće preko Birjana, Olasa, Katolja, Surdukinja, Vršende do Mohača, gdje je završetak ovogodišnjega CROTOURA uz druženje i ručak u Čitaonici mohačkih Šokaca. Hrvatska državna samouprava poziva sve zainteresirane da se prijave kako bi zajedno upoznali prekrasnu Baranju, družili se i zabavljali. O podrobnome programu Biciklijade obavijestit će vas nakon vaše prijave. Prijaviti se možete do 1. kolovoza 2018. e-poštom: hrsamouprava@chello.hu ili telefonom: 06 1/303-6094.

VILJAN

KUD Crkvari iz Hrvatske sudjelovao je na Villányi Rozé Fesztivalu održanom 14. i 15. srpnja s više od pedesetak vinara iz Orahovice, u sklopu prekograničnoga projekta Interreg V/A. U sklopu brojnih programa nastupio je i salantski KUD Marica.

Trodnevni festival obilovao je sadržajima od natjecanja vinara u pograničnoj regiji do programa za široku javnost. Roze se sve više pije i u Hrvatskoj, a njegova popularnost u Mađarskoj neosporna je među vinima. Govorilo se o proizvodnji roze vina, tehnologiji, podtipovima roze vina, o marketingu i trgovini, a sve uz niz rasprava i kušanja. U Gastronomskom dvorištu kuhalo se i natjecalo u kuhanju te se razgovaralo o mađarskoj i hrvatskoj gastronomiji, otvorena je izložba Povijest viljanskih i orahovičkih vinskih krajeva, uz koncerte, plesačnice, balove... održana je vinska tura, sajam mjesnih proizvoda. Natjecali su se i šefovi Ákos Lokodi i Márk Mikes, a s njima je razgovarao urednik časopisa Pécsi Borozó Zoltán Gyórfy. U program se uključila i udruga Zöld Híd, nastupilo je kazalište lutaka Márkusszínház, a održano je i natjecanje u štifolderu i kulenu, te roze polumaraton, birao se najljepši kostim onih koji su sudjelovali na maratonu te vinska kraljica. I ovaj program Projekta prekogranične suradnje HU-CRO pod nazivom Vinske priče II. i ovoga je puta imao uspjeh. Događaju je pribivao i konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske Neven Marčić.

ĐAKOVO, PEČUH

U okviru 52. Đakovačkih vezova dio izvornoga programa posvećen je i pučkomu crkvenom pjevanju, koja je priredba 29. lipnja održana u đakovačkoj katedrali. Predstavilo se jedanaest pjevačkih skupina u narodnim nošnjama. Između ostalih nastupio je i Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe.

DARANJ

Ovogodišnji Dan sela u Daranju, 28. srpnja, bit će u znaku obilježavanja 150. godišnjice željezničke postaje u Daranju. Ondje djeluje i Hrvatska samouprava koja je suorganizatorica Dana sela, uza Seosku samoupravu.

Cjelodnevni programi traju od jutarnjih do kasnih noćnih sati, a među njima je i dio hrvatskoga folklornog značaja.

HRVATSKI ŽIDAN

25. jubilarni Peruška tabor čeka s novimi doživljaji katoličansku narodnosnu mladinu u židanskoj lozi kod kapele sv. Hubertusa na hodočasnom mjestu Peruške Marije, od 30. julija do 5. augustuša. Hrvatsko katoličansko vjersko i kulturno društvo Hrvatskoga Židana i njegov mladi organizacijski štab ponovo je pripremio scenarij za kamp od predavanj, diskusij, maš, jačenj, športskih naticanj, izletov, djelaonic, i brojnih zanimljivosti za mlade ljude od 10 do 16 ljet starosti.

ŠIKLOŠ

Uz potporu mjesne Gradske, Hrvatske i Njemačke samouprave, u tamošnjoj je tvrđavi 2. lipnja priređen I. festival zborova Tenkes. Bio je to međunarodni festival kojem su uza zborove iz Mađarske (iz Šikloša, Budimpešte, Kapošvara, Boje i Komlova) sudjelovali i zborovi iz Slovačke, Austrije i Hrvatske, tako i Mješoviti zbor Svete Cecilije iz Donjeg Miholjca.

KOLJNOF

U organizaciji Koljnofskoga hrvatskoga društva, Društva Hrvati, Mladi Koljnofci, Hrvatske samouprave Koljnofa, Općine Koljnof, Matice hrvatske Šoprona i Čakavske katedre Šoprona, od 30. julija do 5. augustuša će se održati 15. Tabor folklora i tambure. Tajedan dan intenzivne vježbe tancanja i svirke će peljati majstori, bratići Tomislav Mihovec (tambura) i Ivan Mihovec (tanac) iz Markuševca ki su i lani s velikom simpatijom i uspjehom dirigirali sekcije prvenstveno gradišćanskih diozimateljv.

KERESTUR, ZAGREB

Zahvaljujući suradnji Odjela za kroatologiju Sveučilišta u Zagrebu i Osnovne škole Nikole Zrinskog u Keresturu, učenici 5. razreda spomenute Škole od 4. do 8. lipnja gostovali su kod svojih vršnjaka u zagrebačkoj Osnovnoj školi Retkovec. Zagrebački studenti od lani u školskoj godini dva puta tjedan dana borave u Keresturu i provode praktične vježbe, a zauzvrat keresturska djeca sudjeluju u nastavi u zagrebačkoj osnovnoj školi.

PEČUŠKI KERMEZ

Hrvatska samouprava grada Pečuha 5. kolovoza 2018. organizira Pečuški kermes. Program je dana u znaku ophoda od crkve svetog Augustina, s početkom u 7. 30 sati, do crkve Snježne Gospe, gdje u 8. 30 sati počinje sveta misa koju služi velečasni Ladislav Bačmai. Zatim, u 10.00., slijedi folklorni program kod tekijskih ruševina, uz nastup barčanskog KUD-a Podravina.

